

Asia: VN/14758/2021

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

Ei

b. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista Suomessa?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Menetelmä on liiankin kattava, koska elinkaaren pään (kaukaiset) tapahtumat tulevat nykytiedon mukaan kirjatuksi aivan väärin. Tätä avattu tuonnempana.]

c. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

Ei

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Soveltuuko rakennusmateriaalien valmistuksen, kuljetuksen, rakennustyömaan ja energiankäytön osalta kyllä, muuten ei]

e. Muita yleisiä kommentteja:

Ilmastaselvitys on mielekäs tapa ilmoittaa 1. rakennusmateriaalien, 2. rakentamisen ja siihen liittyvien kuljetusten sekä 3. rakennuksen energiankäytön ilmastovaikutukset. Muilta osin ilmastaselvitys sortuu valitettavasti näpertelyyn, teoretisointiin ja suoranaisiin virheellisyyksiin. Ilmastaselvityksen keskeisimmät ongelmakohdat ovat 1. Aikajänne, 2. Hiilivarasto. ja 3. Raja-arvoajattelu. Näistä kahta ensimmäistä on avattu myöhemmissä kohdissa.

Asetuksessa ilmastaselvityksestä ei toki oteta kantaa rakennusten vähähiilisyydelle asetettaviin raja-arvoihin. On kuitenkin selvää, että ilmastaselvitys tähtää raja-arvojen käyttöönottoon. On selkeästi ennakoitavissa, että rakennusten hiilipäästöille ei ole ylipäättäen mahdollista kehittää sellaisia vain eri rakennustyyppitunnistavia raja-arvoja, että niillä voitaisiin ohjata rakentamista mielekkäällä

tavalla. Esimerkiksi laadukkaampi rakentaminen tarkoittaa monissa tapauksissa runsaampaa materiaalinkäyttöä ja siten suurempaa hiilipäästöä. Ei liene miltään näkökannalta mielekästä, että kiinteä hiilipäästön raja-arvo voisi jatkossa estää laadukkaamman lopputuloksen toteuttamista.

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen vähähiilisyyden arviointi

-

2 § Määritelmät

-

3 § Arvioinnin kohde

-

4 § Arviointijaksojen pituudet

Yhteiskuntamme on tunnistanut resurssitehokkuuden ja kiertotalouden keskeisiksi edellytyksiksi kestäväen kasvun ylläpitämiseksi. Rakentamisen osa-alueella tämä tarkoittaa, että tulisi pyrkiä tuottamaan niin kestäväää ja pitkäikäistä rakentamista kuin mahdollista. Ilmastaselvitys vaikeuttaa asettamallaan keinotekoisella 50 vuoden tarkastelujaksolla pitkäikäisten ratkaisujen käyttöä. Rakentamisessa tehtävät satsaukset yli 50 v käyttöikäen näkyvät ilmastaselvityksessä vain negatiivisesti, eli pelkästään korkeampana hiilijalanjälkenä. Tämä ei kannusta valitsemaan pitkäikäisiä ratkaisuja.

5 § Arvioinnissa käytettävät tiedot

-

6 § Hiilijalanjäljen arviointi

-

7 § Rakennustuotteiden valmistus

-

8 § Rakennustuotteiden vaihdot

-

9 § Rakennus- ja purkumateriaalin käsittely

Ilmastaselvityksen ulottaminen kattamaan rakennuksen elinkaaren päättymisen, mikä tapahtunee keskimäärin noin 100 v kuluttua, vie selvitykseltä faktapohjan pois. On selvää, että edes 50 vuoden kuluttua emme esimerkiksi kuljeta purkumateriaaleja nykyisillä fossiilienergianlähteillä tai käytä nykyisiä tuotteiden kierrätystekniikoita. Täysin varmaa on myös se, että biopohjaisen rakennusmateriaalin energiahyödyntäminen ei enää korvaa fossiilisia polttoaineita edes 50 vuoden kuluttua, saati tyypillisen rakennuksen käyttöiän päättyessä.

10 § Rakennus- ja purkumateriaalin loppusijoitus

-

11 § Kuljetukset

-

12 § Työmaatoiminnot

-

13 § Energian käyttö rakennuksessa

-

14 § Hiilikädenjäljen arviointi

-

15 § Uudelleenkäyttö ja kierrätys

-

16 § Hyödyntäminen kierrätyspolttoaineena

-

17 § Hyödyntäminen polttolaitoksessa

-

18 § Ylimääräinen uusiutuva energia

-

19 § Hiilivarasto

Ilmastaselvityksen määrittelemä biopohjaisten rakennusmateriaalien, käytännössä siis puun muodostama hiilivarasto pohjautuu perustavaa laatua olevaan virhekäsitykseen biomateriaalien hiilivirroista. Suomessa teollisuus ottaa metsästä vuosittain noin 80 Mm³ metsäperäistä biomassaa, se saa tästä aikaan vain hieman yli 10 Mm³ puutuotteita, josta niistäkin vain osa päätyy pitkäikäiseen käyttöön rakennustuotteiksi. Kaikki loppu metsästä purettu hiilivarasto päätyy hiilidioksidiksi ilmakehään hyvin nopeasti joko energiahyödyntämisen tai sellutuotteiden maatumisen tai polttamisen seurauksena. Rakentamiseen käytettävät puutuotteet kykenevät siis varastoimaan vain pienen murto-osan siitä hiilivarastosta, jonka metsäbiomassan nykymuotoinen käyttö purkaa sitä metsästä. Tämän pohjalta on selvää, että ilmastaselvityksen hiilivarasto-käsite on täysin vailla totuusperustaa.

20 § Karbonatisoituminen

-

21 § Istutettava puusto

-

22 § Ilmastaselvityksen laadinta ja päivittäminen

-

23 § Ilmastaselvityksen sisältö

-

24 § Vähähiilisyiden tulosten esittäminen ilmastaselvityksessä

-

25 § Arvioinnin tulosten kohdistaminen eri käyttötarkoituksille

-

Mattila Jussi
Betonteollisuus ry